

תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק סיוע לעצמאים ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים), התש"ף-2020

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה¹, מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה:

1. תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007², כאילו –
- (1) בסעיף ו(א), ברישה, בסופה בא "ולמעט בפרק ג'";
- (2) לפני פרק ד' בא:
- תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) – הוראת שעה

"פרק ג'": מענק סיוע לעצמאי – פעימה שנייה, ומענק סיוע לשכיר בעל שליטה, בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

הגדרות 18.א. בפרק זה –

"בן זוג" – כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין;

"הכנסה חודשית ממוצעת מעסק" – סכום ההכנסה החייבת מעסק לשנת 2018, ולגבי עצמאי בעל עסק חדש – סכום ההכנסה החייבת מעסק לשנת 2019, מחולק במספר החודשים שבהם עסק העצמאי בעסק או במשלח יד בשנת 2018 או 2019, לפי העניין;

"הכנסה חייבת" – הכנסה לאחר הניכויים שהותרו ממנה לפי כל דין ולפני הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין, למעט רווח הון;

"הכנסה חייבת מעסק" – הכנסה חייבת לפי סעיף (1) לפקודה שהיא הכנסה מיגיעה אישית, לרבות דמי לידה המשתלמים לפי סימן ג' בפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי וגמלה לשמירת היריון המשתלמת לפי סימן ה' בפרק ג' לחוק האמור, ולרבות תגמול בעד ימי שירות במילואים המשתלם לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי;

"הכנסה מיגיעה אישית" – כמשמעותה בפקודה, למעט הכנסה המנויה בפסקאות (1) עד (7) להגדרה "הכנסה מיגיעה אישית" בפקודה;

"הכנסת עבודה" – הכנסת עבודה לפי סעיף (2) לפקודה, לרבות דמי לידה המשתלמים לפי סימן ג' בפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי וגמלה לשמירת היריון המשתלמת לפי סימן ה' בפרק ג' לחוק האמור, ולרבות תגמול בעד ימי שירות במילואים המשתלם לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי;

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ט, עמ' 134.

"הכנסת עבודה חודשית ממוצעת" – סכום הכנסת עבודה בשנת 2018 ששילמה חברת מעטים לשכיר בעל שליטה בה, ולגבי שכיר בעל שליטה בחברת מעטים חדשה – סכום הכנסת העבודה כאמור בשנת 2019, מחולק במספר החודשים שבהם עבד השכיר בעל השליטה בחברה בשנת 2018 או 2019, לפי העניין;

"חברת מעטים" – חברה תושבת ישראל שהיא חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, אשר עסקה בעסק או במשלח יד במהלך התקיפה הקובעת, לפחות;
"חברת מעטים חדשה" – חברת מעטים שמתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) היא החלה לעסוק בעסק או במשלח יד בשנת 2019;

(2) היא החלה לעסוק בעסק או במשלח יד בשנת 2018 ובאותה שנה לא שילמה החברה הכנסת עבודה לשכיר בעל שליטה בה;

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995³;

"חוק מיסוי מקרקעין" – חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963⁴;

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁵;

"מחזור עסקאות" – כמשמעותו בהגדרה "מחזור עסקאות של עוסק" בחוק מס ערך מוסף;

"המנהל" – כהגדרתו בפקודה;

"ניכויים" – כהגדרתם בהגדרת "הכנסה מעסק או ממשלח יד" בסעיף 1;

"הפקודה" – פקודת מס הכנסה⁶;

"עצמאי" – יחיד שהוא תושב ישראל, שעסק בעסק או במשלח יד במהלך ששת החודשים שקדמו לחודש אפריל 2020, לפחות;

"עצמאי בעל עסק חדש" – עצמאי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא החל לעסוק בעסק או במשלח יד בשנת 2019;

(2) הוא החל לעסוק בעסק או במשלח יד בשנת 2018, והיו לו בשנה זו הפסדים לפי סעיף 28(א) לפקודה;

"רווח הון" – כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, לרבות שבח כמשמעותו לפי סעיף 6 לחוק מיסוי מקרקעין;

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

⁵ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

”שכיר בעל שליטה”, בחברת מעטים – יחיד שמתקיימים לגביו שניים אלה:

(1) במהלך התקופה הקובעת, לפחות, הוא היה בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 32(9)(א)3 לפקודה בחברת המעטים, והחזיק במניות החברה;

(2) בכל אחד מששת החודשים שקדמו לחודש מרס 2020, לפחות, שולמה לו הכנסת עבודה על ידי חברת המעטים שהוא בעל שליטה בה;

”תושב ישראל” – כהגדרתו בפקודה, לרבות אזרח ישראלי כהגדרתו בסעיף 3א לפקודה שהוא תושב אזור כהגדרתו בסעיף האמור;

”התקופה הקובעת” – התקופה שמיום ב’ בתשרי התש”ף (1 באוקטובר 2019) עד יום הגשת התביעה למענק לפי סעיף 118ז.

118יב. עצמאי שבשנת 2019 מלאו לו 20 שנים או יותר יהיה זכאי למענק לפי הוראות פרק זה, לשם סיוע בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה (בפרק זה – מענק סיוע לעצמאי), אם מתקיימים לגביו כל אלה:

מענק סיוע לעצמאי

(1) הכנסתו החייבת לשנת המס 2018, ולעניין עצמאי בעל עסק חדש – הכנסתו החייבת לשנת המס 2019, אינה עולה על 1,000,000 שקלים חדשים; היתה לעצמאי ולבן זוגו הכנסה חייבת שאינה הכנסה מייגיעה אישית, יראו, לעניין פסקה זו, מחצית מאותה הכנסה חייבת כהכנסה חייבת של כל אחד מבני הזוג;

(2) הכנסתו החודשית הממוצעת מעסק עולה על 714 שקלים חדשים;

(3) מחזור עסקאותיו בתקופה שמיום ה’ באדר התש”ף (1 במרס 2020) עד יום ח’ בתמוז התש”ף (30 ביוני 2020) נמוך ממחזור עסקאותיו באותה תקופה בשנת 2019 (בפסקה זו – מחזור הבסיס בשנת 2019), בסכום העולה על 25% ממחזור הבסיס בשנת 2019; לעניין עצמאי שהחל לעסוק בעסק או במשלח יד לאחר יום כ”ד באדר א’ התשע”ט (1 במרס 2019) יראו את מחזור הבסיס בשנת 2019 כמחזור עסקאותיו מיום תחילת העיסוק כאמור עד יום ד’ באדר התש”ף (29 בפברואר 2020), מחולק במספר חודשי העיסוק כאמור ומוכפל ב־4;

(4) לא מתקיימים לגביו בשנת המס 2018, ולעניין עצמאי בעל עסק חדש – בשנת המס 2019, הסייגים הקבועים בסעיף 17א, בשינויים המחויבים;

(5) הוא הגיש עד מועד הגשת התביעה למענק לפי סעיף 18 דוח לפי סעיף 131 לפקודה לשנת המס 2018, ולעניין עצמאי בעל עסק חדש – הוא הגיש דוח כאמור לשנת המס 2019, והכול אם היה חייב בהגשת דוח כאמור לשנות המס האמורות, לפי העניין, בהתאם להוראות הפקודה;

(6) הוא הגיש דוח תקופתי לפי סעיפים 67 או 67א, לפי העניין, לחוק מס ערך מוסף, לתקופות הדיווח המנויות בפסקה (3) או הצהרה לפי תקנה 15 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976, לשנת 2020 (בפסקה זו – הצהרת עוסק פטור), לפי העניין, אם היה חייב בהגשתם לפי חוק מס ערך מוסף; להצהרת עוסק פטור תצורף הצהרה על קיום התנאי האמור בפסקה (3).

18יג. שכיר בעל שליטה שבשנת 2019 מלאו לו 20 שנים או יותר יהיה זכאי למענק לפי הוראות פרק זה, לשם סיוע בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה (בפרק זה – מענק סיוע לשכיר בעל שליטה), אם מתקיימים לגביו כל אלה:

מענק סיוע לשכיר בעל שליטה בחברת מעטים

(1) סכום הכנסתו החייבת לשנת המס 2018 בצירוף חלק הכנסתה החייבת של חברת המעטים שבה הוא בעל שליטה בשנה זו, השווה לחלקו היחסי, במישרין או בעקיפין, בקבלת זכויות לרווחים בחברה (בסעיף זה – הכנסה חייבת לשכיר בעל שליטה), ולעניין שכיר בעל שליטה בחברת מעטים חדשה – הכנסתו החייבת של השכיר בעל השליטה לשנת המס 2019, אינה עולה על 1,000,000 שקלים חדשים; היתה לשכיר בעל שליטה ולבן זוגו הכנסה חייבת שאינה הכנסה מיגיעה אישית, יראו, לעניין פסקה זו, מחצית מאותה הכנסה חייבת כהכנסה חייבת של כל אחד מבני הזוג;

(2) הכנסת העבודה החודשית הממוצעת שלו עולה על 714 שקלים חדשים;

⁷ ק"ת התשל"ו, עמ' 946 ועמ' 1082.

(3) מחזור עסקאותיה של חברת המעטים שבה הוא בעל שליטה, בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020), נמוך ממחזור עסקאותיה באותה תקופה בשנת 2019 (בפסקה זו – מחזור הבסיס בשנת 2019), בסכום העולה על 25% ממחזור הבסיס בשנת 2019; לעניין חברה שהחלה לעסוק בעסק או במשלח יד לאחר יום כ"ד באדר א' התשע"ט (1 במרס 2019), יראו את מחזור הבסיס בשנת 2019 כמחזור עסקאותיה מיום תחילת העיסוק כאמור עד יום ד' באדר התש"ף (29 בפברואר 2020), מחולק במספר חודשי העיסוק כאמור ומוכפל ב-4;

(4) לא מתקיימים לגבי חברת המעטים שבה השכיר הוא בעל שליטה, בשנת המס 2018, ולעניין חברת מעטים חדשה – בשנת המס 2019, הסייגים הקבועים בסעיף 17א, בשינויים המחויבים;

(5) חברת המעטים והשכיר בעל השליטה בה, הגישו עד מועד הגשת התביעה למענק לפי סעיף 18ז, דוח לפי סעיף 131 לפקודה לשנת המס 2018, ולעניין חברת מעטים חדשה – הגישו דוח כאמור לשנת המס 2019, בהתאם להוראות הפקודה;

(6) חברת המעטים שבה השכיר הוא בעל שליטה הגישה דוח תקופתי לפי סעיפים 67 או 67א, לפי העניין, לחוק מס ערך מוסף, לתקופות הדיווח המנויות בפסקה (3);

(7) (1) על פי הדיווח החודשי שהוגש למוסד לביטוח לאומי הוא היה בעל שליטה בחברה מסוימת כמשמעותו בסעיף 6 לחוק הביטוח הלאומי, בתקופה שמיום ב' בתשרי התש"ף (1 באוקטובר 2019) עד יום ד' באדר התש"ף (29 בפברואר 2020), לפחות, והוא לא זכאי לדמי אבטלה או למקדמה על חשבון דמי אבטלה כאמור, בעד הכנסותיו כבעל שליטה באותה חברה, לגבי התקופה שמיום ב' בתשרי התש"ף (1 באוקטובר 2019) עד יום ו' באייר התש"ף (30 באפריל 2020), רק בשל הוראות סעיף 6 לחוק הביטוח הלאומי.

(2) המנהל רשאי לדרוש מהמוסד לביטוח לאומי מידע לצורך בדיקת התקיימות התנאי האמור בפסקת משנה (1); אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיף זה, לא יעשה שימוש במידע אלא למטרת בדיקת התקיימות התנאי האמור; המידע יימחק עם תום הצורך בו.

0.7 יד. מענק סיוע לעצמאי יהיה בסכום השווה למכפלת 10,500 שקלים חדשים; ואולם לגבי עצמאי אשר הכנסתו החודשית הממוצעת מעסק עולה על 40,000 שקלים חדשים, יופחת מהסכום האמור סכום השווה למכפלת 0.173 בסכום שבו עולה הכנסתו החודשית הממוצעת מעסק על 40,000 שקלים חדשים.

תוספת לעסק קטן

18טו. (א) עצמאי שממוצע מחזור עסקאותיו לחודש עולה על 1,500 שקלים חדשים ואינו עולה על 25,000 שקלים חדשים, ומתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן, יהיה זכאי לתוספת בסכום כאמור בסעיף קטן (ב) (בפרק זה – תוספת לעסק קטן או תוספת):

(1) מחזור עסקאותיו בחודשים מרס ואפריל בשנת 2020 נמוך ממחזור עסקאותיו באותם חודשים בשנת 2019 (בפסקה זו – מחזור הבסיס בשנת 2019) בסכום העולה על 25% ממחזור הבסיס בשנת 2019; לעניין עצמאי שהחל לעסוק בעסק או במשלח יד לאחר יום כ"ד באדר א' התשע"ט (1 במרס 2019) יראו את מחזור הבסיס בשנת 2019 כמחזור עסקאותיו מיום תחילת העיסוק כאמור עד יום ד' באדר התש"ף (29 בפברואר 2020), מחולק במספר חודשי העיסוק כאמור ומוכפל ב"2;

(2) הוא הגיש דוח תקופתי לפי סעיפים 67 או 67א, לפי העניין, לחוק מס ערך מוסף, לתקופות הדיווח המנויות בפסקה (1) או הצהרה לפי תקנה 5 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976, לשנת 2020 (בפסקה זו – הצהרת עוסק פטור), לפי העניין, אם היה חייב בהגשתם לפי חוק מס ערך מוסף; להצהרת עוסק פטור תצורף הצהרה על קיום התנאי האמור בפסקה (1).

(ב) סכום התוספת לעסק קטן לפי סעיף קטן (א) יהיה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) לגבי עצמאי שממוצע מחזור עסקאותיו לחודש עולה על 1,500 שקלים חדשים אך אינו עולה על 8,333 שקלים חדשים – 700 שקלים חדשים;

(2) לגבי עצמאי שממוצע מחזור עסקאותיו לחודש עולה על 8,333 שקלים חדשים אך אינו עולה על 16,667 שקלים חדשים – 1,875 שקלים חדשים;

(3) לגבי עצמאי שממוצע מחזור עסקאותיו לחודש עולה על 16,667 שקלים חדשים אך אינו עולה על 25,000 שקלים חדשים – 3,025 שקלים חדשים.

(ג) בסעיף זה, "ממוצע מחזור עסקאות לחודש" – מחזור עסקאות לשנת 2019, מחולק במספר חודשי הפעילות.

(ד) על זכאות לתוספת לעסק קטן לא יחולו התנאים הקבועים בסעיף 18יב.

(ה) עצמאי לא יהיה זכאי לתוספת לעסק קטן אם מתקיימים לגביו בשנת המס 2019 הסייגים האמורים בסעיף 17א, בשינויים המחויבים.

18טז. (א) מענק סיוע לשכיר בעל שליטה יהיה בסכום השווה למכפלת 0.7 בסכום הכנסת עבודה חודשית ממוצעת לשכיר בעל שליטה (בסעיף זה – הכנסת עבודה חודשית ממוצעת); ואולם לגבי שכיר בעל שליטה אשר הכנסת העבודה החודשית הממוצעת שלו עולה על 40,000 שקלים חדשים, יופחת מהסכום האמור סכום השווה למכפלת 0.173 בסכום שבו עולה הכנסת העבודה החודשית הממוצעת שלו על 40,000 שקלים חדשים.

סכום המענק לשכיר בעל שליטה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מענק סיוע לשכיר בעל שליטה לא יעלה על הסכום הנמוך מבין אלה:

(1) 10,500 שקלים חדשים;

(2) סכום המענק שלו היה זכאי השכיר לפי סעיף 18א אילו היו רואים בהכנסת העבודה החודשית הממוצעת שלו, אשר נצמחה לו בשנת 2018 או 2019, לפי העניין, מחברת מעטים אחת או יותר שבה היה בעל שליטה, הכנסה חודשית ממוצעת מעסק שנצמחה אצלו באותה תקופה, בשינויים המחויבים.

18יז. (א) עצמאי או שכיר בעל שליטה יגיש למנהל בתוך 70 ימים מיום ט' באייר התש"ף (3 במאי 2020), תביעה למענק סיוע לעצמאי, לתוספת לעסק קטן או למענק סיוע לשכיר בעל שליטה, לפי העניין.

תביעה למענק או לתוספת

(ב) תביעה לפי סעיף זה, תוגש בטופס מקוון שקבע המנהל ותכלול את הפרטים הדרושים לשם בחינת עמידתו של העצמאי או השכיר בעל שליטה, לפי העניין, בתנאים לקבלת המענק או התוספת ולשם תשלום המענק או התוספת בהתאם להוראות פרק זה.

18יח.א) הגיש עצמאי או שכיר בעל שליטה, למנהל, תביעה לפי סעיף 18יז, יקבע המנהל בהקדם ולא יאוחר מתום 5 ימים ממועד הגשת התביעה, את זכאותו של העצמאי או של השכיר בעל שליטה למענק או לתוספת, ואת סכומם.	קביעת זכאות למענק או לתוספת
ב) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת העצמאי או השכיר בעל שליטה, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף זה, אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.	
18יט. נקבעה זכאותו של עצמאי או של שכיר בעל שליטה למענק סיוע לעצמאי, לתוספת לעסק קטן או למענק סיוע לשכיר בעל שליטה, ישולמו המענק או התוספת כאמור בהקדם ולא יאוחר מתום 5 ימים ממועד קביעת הזכאות כאמור בסעיף 18יח, באמצעות רשות המסים בישראל, או באמצעות משרד ממשלתי אחר אם ניתנה לכך הסכמה מאת המנהל, מאת השר הממונה על המשרד הממשלתי ומאת המנהל הכללי של אותו משרד, על ידי זיכוי חשבון הבנק של העצמאי או השכיר בעל שליטה שפרטיו היו בידי המנהל או בידי המשרד הממשלתי, לפי העניין, ואושרו על ידי העצמאי או השכיר בעל שליטה.	תשלום המענק או התוספת
18כ. סעיפים 10 ו-11 יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה.	השגה וערעור
18כא. סעיף 13 יחול, בשינויים המחויבים, לגבי מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה.	תשלום ביתר
18כב. סעיף 14 יחול, בשינויים המחויבים, לגבי מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה.	תשלום בחסר
18כג. א) על אף הוראות כל דין, מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה, לא ייחשבו כהכנסה לעניין החיקוקים האמורים בסעיף 16(א), למעט לעניין הפקודה.	דין מענק או תוספת
ב) מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה לא ייחשבו כחלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לפי סעיף 12 לחוק מס ערך מוסף.	
ג) סעיף 16(ב) יחול, בשינויים המחויבים, לגבי מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה.	

תיקון תקנות
שעת חירום (נגיף
הקורונה החדש)
(מענק סיוע
לעצמאים)

2. בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק סיוע לעצמאים), התש"ף-2020,⁸ בתקנה 1(2), במקום כותרת פרק ג'1 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007, המובאת בה, תבוא הכותרת:

"פרק ג'1: מענק סיוע לעצמאי בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה – פעימה ראשונה".

ל' בניסן התש"ף (24 באפריל 2020)

(חמ 6043-3)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

⁸ ק"ת התש"ף, עמ' 1010 ועמ' 1082.